

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (девети състав)

26 март 2015 година *

„Преюдициално запитване — Сближаване на законодателствата — Авторско право и сродни права — Директива 2001/29/ЕО — Информационно общество — Хармонизиране на някои аспекти на авторското право и сродните му права — Член 3, параграф 2 — Пряко предаване на спортна среща на уебсайт“

По дело C-279/13

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Högsta domstolen (Швеция) с акт от 15 май 2013 г., постъпил в Съда на 22 май 2013 г., в рамките на производство по дело

C More Entertainment AB

срещу

Linus Sandberg,

СЪДЪТ (девети състав),

състоящ се от: К. Jürimäe, председател на състава, J. Malenovský (докладчик) и А. Prechal, съдии,

генерален адвокат: Е. Sharpston,

секретар: А. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за C More Entertainment AB, от Р. Bratt и S. Feinsilber, advokater,
- за L. Sandberg, от L. Häggström, advokat,
- за финландското правителство, от S. Hartikainen, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от J. Enegren и J. Samnadda, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

* Език на производството: шведски.

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 3, параграф 2 от Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между C More Entertainment AB (наричано по-нататък „C More Entertainment“) и г-н Sandberg относно публикувани на уебсайта му активни интернет връзки, благодарение на които могат да се гледат директни предавания на мачове по хокей на лед, излъчвани на друг уебсайт, без да трябва да се заплаща изискваната за това от оператора на другия уебсайт парична сума.

Правна уредба

Директива 2001/29

- 3 Съображения 1, 7, 20, 23 и 25 от Директива 2001/29 гласят:
  - „(1) Договорът [ЕО] предвижда създаването на вътрешен пазар и установяването на система, която да гарантира, че няма нарушаване на конкуренцията във вътрешния пазар. Хармонизирането на законодателствата на държавите членки в областта на авторското право и сродните му права допринася за постигането на тези цели.
  - [...]
  - (7) Следователно правната рамка на Общността за закрила на авторското право и сродните му права трябва също да бъде адаптирана и допълнена, доколкото е необходимо, за безпрепятственото функциониране на вътрешния пазар. За тази цел тези национални разпоредби в областта на авторското право и сродните му права, които се различават в значителна степен във всяка държава членка или които пораждат правна несигурност, затрудняваща безпрепятственото функциониране на вътрешния пазар и правилното развитие на информационното общество в Европа, следва да бъдат адаптирани, като е важно да се избегне държавите членки да реагират по несъгласуван начин на технологичното развитие. В замяна на това не е необходимо да се премахнат или предотвратят различия, които не засягат неблагоприятно функционирането на вътрешния пазар.
  - [...]
  - (20) Настоящата директива се основава на принципите и правилата, вече установени в директиви, понастоящем в сила в тази област, и по-специално [Директива 92/100/ЕИО на Съвета от 19 ноември 1992 година относно правото на отдаване под наем и в заем и относно някои права, сродни на авторското право в областта на интелектуалната собственост (ОВ L 346, стр. 61; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 120), изменена с Директива 93/98/ЕИО на Съвета от 29 октомври 1993 г. (ОВ L 290, стр. 9; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 141, наричана по-нататък „Директива 92/100“) и развива тези принципи и правила, и ги поставя в контекста на информационното общество. Разпоредбите на настоящата директива следва да се прилагат, без да се накърняват разпоредбите на гореупоменатите директиви, освен ако в настоящата директива не е предвидено друго.

[...]

- (23) Настоящата директива следва да хармонизира в по-голяма степен правото на автора на [публично разгласяване]. Настоящото право следва да се разбира в широк смисъл, като обхваща всяко [разгласяване] на публиката, която не присъства на мястото, откъдето произхожда разгласяването. Това право следва да обхваща всяко такова предаване или препредаване на произведение на публиката по жичен или безжичен път, включително аудио-визуално излъчване. Това право не обхваща други действия.

[...]

- (25) Правната несигурност по отношение на естеството и нивото на закрила на действия на предаване при поискване по мрежи на произведения, закриляни от авторското право, и на обекти, закриляни от сродните му права, следва да бъде преодоляна, като се предвиди хармонизирана закрила на общностно равнище. Следва да бъде ясно, че всички притежатели на права, признати съгласно настоящата директива, имат изключителното право да предоставят на [публично разположение] произведения, закриляни от авторското право или друг закрилян обект, чрез интерактивни предавания при поискване. Такива интерактивни предавания при поискване се характеризират с факта, че всеки може да има достъп до тях от място и във време, което той избира индивидуално“.

- 4 Член 1 от Директива 2001/29, озаглавен „Обхват“, предвижда в параграф 2:

„С изключение на случаите, посочени в член 11, настоящата директива запазва и не засяга по никакъв начин съществуващите разпоредби на Общността, отнасящи се до:

[...]

- б) право на отдаване под наем, право на отдаване в заем и някои права, отнасящи се до авторското право в областта на интелектуалната собственост;

[...]“.

- 5 Член 3 от посочената директива, озаглавен „Право на публично разгласяване на произведения и право на предоставяне на публично разположение на други закриляни обекти“, гласи:

„1. Държавите членки предоставят на авторите изключително право да разрешават или забраняват публичното разгласяване на техни произведения по жичен или безжичен път, включително предоставяне на публично разположение на техни произведения по такъв начин, че всеки може да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него.

2. Държавите членки предвиждат за авторите изключително право да разрешават или забраняват предоставяне на публично разположение по жичен или безжичен път по такъв начин, че всеки да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него:

[...]

- г) за радио- и телевизионните организации — за фиксирането на техните излъчвания, независимо дали тези излъчвания са предавани по жичен път или по въздуха, включително чрез кабел или спътник“.

Директива 2006/115/ЕО

- 6 Директива 92/100, в сила при приемането на Директива 2001/29, е отменена и заменена с Директива 2006/115/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 12 декември 2006 година за правото на отдаване под наем и в заем, както и за някои права, свързани с авторското право в областта на интелектуалната собственост (ОВ L 376, стр. 28; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 3, стр. 14). Директива 2006/115 кодифицира и възпроизвежда аналогично формулираните разпоредби на Директива 92/100.
- 7 Съображение 16 от Директива 2006/115 гласи:
- „Държавите членки могат да предвидят по-обширна закрила за носителите на права, сродни на авторското право, отколкото изискват разпоредбите, установени в настоящата директива по отношение на излъчването и публичното [разгласяване]“.
- 8 Член 8 от посочената директива, озаглавен „Излъчване и публично [разгласяване]“, предвижда в параграф 3:
- „Държавите членки предвиждат за [радио- и телевизионните] организации изключително право да разрешават или забраняват преизлъчването на техните предавания по безжичен път, както и публичното [разгласяване] на техните предавания [...], ако това [разгласяване] се извършва на места, достъпни за публиката срещу заплащане на входна такса“.
- 9 Член 12 от Директива 2006/115, озаглавен „Връзка между авторското право и сродните му права“, гласи:
- „Закрилата на права, сродни на авторското право, съгласно настоящата директива не променя и по никакъв начин не засяга закрилата на авторското право“.

Спорът по главното производство и преюдициалният въпрос

- 10 С More Entertainment е платен телевизионен канал, който на уебсайта си пряко предава по-специално мачове по хокей на лед, които могат да бъдат гледани срещу заплащане.
- 11 През есента на 2007 г. на уебсайта на С More Entertainment се излъчват редица мачове по хокей на лед, до които заинтересованите лица могат да получат достъп, ако заплатят сума от 89 SEK (шведски крони) (приблизително 9,70 EUR) на мач.
- 12 Г-н Sandberg публикува на уебсайта си интернет връзки, позволяващи заобикаляне на системата за плащане на С More Entertainment. Посредством активиране на интернет връзките посетителите на уебсайта му имат възможност безплатно да гледат два мача по хокей на лед, излъчени директно от С More Entertainment на 20 октомври и на 1 ноември 2007 г.
- 13 В телефонен разговор преди първия от посочените мачове С More Entertainment безуспешно иска от г-н Sandberg да сваля публикуваните на уебсайта му интернет връзки. След мача С More Entertainment писмено уведомява г-н Sandberg, че счита публикуването на интернет връзките за нарушение на правата му.
- 14 По време на втория от мачовете С More Entertainment инсталира техническо устройство, което прекъсва достъпа до излъчването чрез публикуваните от г-н Sandberg връзки.

- 15 Hudiksvalls tingsrätt (първоинстанционен съд, Хюдиксвал) разследва г-н Sandberg за нарушение на Закон (1960:729) за авторското право върху произведения на литературата и изкуството [lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk]. На 10 ноември 2010 г. заинтересованото лице се признава за виновно за нарушение на авторските права, чийто притежател според посочената юрисдикция е C More Entertainment, и е осъдено да плати глоба и обезщетение на дружеството.
- 16 Г-н Sandberg и C More Entertainment обжалват решението пред Hovrätten för Nedre Norrland (апелативен съд, южен Норланд).
- 17 В решението си от 20 юни 2011 г. посочената юрисдикция приема, че нито една част от работата на коментаторите, операторите и режисьорите на предаванията на мачове по хокей на лед, разглеждана самостоятелно или във връзка с останалите, не разкрива оригиналността, изисквана за закрила на авторско право по Закона (1960:729) за авторското право върху произведения на литературата и изкуството. По-нататък, тя приема, че по отношение на разглежданите в главното производство предавания C More Entertainment е притежател не на авторско право, а на сродни права, и че именно те са били нарушени. Поради това посочената юрисдикция осъжда г-н Sandberg да заплати по-голяма глоба от определената му от първоинстанционния съд, но намалява с малко размера на обезщетението за C More Entertainment.
- 18 C More Entertainment обжалва решението пред Högsta domstolen (Върховният съд), като иска той да го признае за притежател на авторско право и да увеличи отново размера на обезщетението му.
- 19 Според посочената юрисдикция нито от текста на Директива 2001/29, нито от практиката на Съда може да се заключи, че публикуването на хиперлинк на уебсайт представлява акт на публично разгласяване. Тя освен това счита, че приложимото национално законодателство предвижда по-обширна закрила за сродните права, отколкото изисква член 3, параграф 2 от Директива 2001/29, тъй като за разлика от посочената разпоредба шведското право не закриля само актове на публично разгласяване „при поискване“. При тези условия Högsta решава да спре производството и да постави на Съда пет преюдициални въпроса.
- 20 С писмо от 26 март 2014 г. секретариатът на Съда изпраща на Högsta domstolen препис от решение Svensson и др. (C-466/12, EU:C:2014:76), в което се разглеждат редица въпроси относно публикуването на активни интернет връзки на уебсайт и евентуалното квалифициране на този акт като публично разгласяване, и приканва посочената юрисдикция да го уведоми дали и след постановяване на споменатото решение поддържа преюдициалното си запитване.
- 21 С решение от 20 октомври 2014 г. Högsta domstolen решава да оттегли първите четири преюдициални въпроса и да запази само петия въпрос, като го формулира по следния начин:
- „Могат ли държавите членки да признаят по-широко изключително право на притежател[ите] на правата, като предвидят, че публичното разгласяване обхваща и други действия, освен посочените в член 3, параграф 2 от Директива [2001/29]?“.

По преюдициалния въпрос

- 22 От преписката по делото следва, че спорът в главното производство се отнася до публикуване на уебсайт на интернет връзки, чрез които могат да се гледат директни предавания на мачове по хокей на лед, излъчвани на уебсайта на друга радио- и телевизионна организация, без да трябва да се заплаща исканата за това от нея цена. При тези условия следва да се приеме, че с въпроса си запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 3, параграф 2

- от Директива 2001/29 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, която разширява изключителното право на радио- и телевизионните организации по споменатия член 3, параграф 2, буква г) по отношение на актове на публично разгласяване, които биха могли да представляват пряко предаване на спортни срещи по интернет като разглежданите в главното производство.
- 23 Най-напред трябва да се отбележи, че съгласно член 3, параграф 2, буква г) от Директива 2001/29 държавите членки трябва да предоставят на радио- и телевизионните организации изключително право да разрешават или забраняват предоставянето на публично разположение на фиксирането на техните излъчвания по такъв начин, че всеки да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него.
- 24 На първо място, от текста на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29, и по-специално от израза „публичното разгласяване [...], включително предоставяне на публично разположение“, е видно, че понятието „предоставяне на публично разположение“, използвано също и в член 3, параграф 2 от посочената директива, се обхваща от по-широкото понятие „публично разгласяване“.
- 25 На второ място, от член 3, параграф 2 от същата директива следва, че за да бъде квалифициран като „акт на предоставяне на публично разположение“ по смисъла на посочената разпоредба, актът трябва да отговаря на двете предвидени в нея кумулативни условия, а именно всеки може да има достъп до закрилияния обект както от място, така и във време, самостоятелно избрани от него.
- 26 Всъщност от мотивите към предложението на Комисията от 10 декември 1997 г. (COM(97) 628) за приемане на Директива 2001/29, както и от съображение 25 от тази директива е видно, че „предоставянето на публично разположение“ по смисъла на член 3 от същата се отнася до „интерактивни предавания при поискване“, характеризиращи се именно с това, че всеки може да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него (в този смисъл вж. решение SCF, C-135/10, EU:C:2012:140, т. 59).
- 27 Това обаче не е така при преки излъчвания, предавани по интернет, като разглежданите в главното производство.
- 28 Запитващата юрисдикция иска все пак да се установи дали член 3, параграф 2 от Директива 2001/29 трябва да се разбира в смисъл, че не допуска държавите членки да предоставят на радио- и телевизионните организации по споменатия член 3, параграф 2, буква г) изключително право и по отношение на актове като разглежданите в главното производство, които биха могли да бъдат квалифицирани като „актове на публично разгласяване“, но не представляват актове на предоставяне на публично разположение на фиксирането на техните излъчвания, извършени по такъв начин, че всеки да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него.
- 29 В това отношение, видно от съображение 7 от нея, Директива 2001/29 цели хармонизиране на авторското право и сродните му права единствено доколкото е необходимо за безпрепятственото функциониране на вътрешния пазар. От посоченото съображение всъщност следва, че Директивата няма за цел преодоляване или предотвратяване на различията между националните законодателства, които не засягат функционирането на вътрешния пазар. В този смисъл и видно също и от заглавието на Директивата, законодателят на Съюза хармонизира само частично авторското право и сродните му права.

- 30 От съображения 23 и 25 от Директивата обаче следва, че законодателят на Съюза е искал, от една страна, да хармонизира в по-голяма степен правото на автора на публично разгласяване, и от друга страна, да премахне правната несигурност по отношение на естеството и нивото на закрила на действията на предаване при поискване, както и да установи хармонизирана закрила на равнището на Европейския съюз на този тип актове.
- 31 При все това обаче нито в член 3, параграф 2 от Директива 2001/29, нито в която и да било друга нейна разпоредба е предвидено, че законодателят на Съюза цели хармонизиране, а следователно и преодоляване или предотвратяване на евентуални различия между националните законодателства, на естеството и обхвата на закрилата, която държавите членки биха могли да признаят на притежателите на правата по споменатия член 3, параграф 2, буква г) за някои актове като разглежданите в главното производство, които не са изрично указани в последната разпоредба.
- 32 Впрочем съгласно съображение 20 от Директива 2001/29 последната се основава на принципите и правилата, които вече са установени от действащите директиви в областта на интелектуалната собственост, като например Директива 92/100 (вж. решение Football Association Premier League и др., C-403/08 и C-429/08, EU:C:2011:631, т. 187).
- 33 Всъщност от съображение 16 от Директива 2006/115, която заменя Директива 92/100, следва, че държавите членки трябва да признаят възможността да се предвиди по-обширна закрила за носителите на права, сродни на авторското право, отколкото изискват разпоредбите, установени в Директива 2006/115 по отношение на излъчването и публичното разгласяване.
- 34 Член 8 от споменатата директива, озаглавен „Излъчване и публично [разгласяване]“, посочва в параграф 3, че държавите членки предвиждат за радио- и телевизионните организации изключително право да разрешават или забраняват преизлъчването на техните предавания по безжичен път, както и публичното разгласяване на техните предавания, ако това разгласяване се извършва на места, достъпни за публиката срещу заплащане на входна такса.
- 35 Ето защо следва да се констатира, че Директива 2006/115 признава на държавите членки възможност да приемат разпоредби, които предоставят по-обширна закрила при излъчване и публично разгласяване на предавания от радио- и телевизионни организации от закрилата, която изисква член 8, параграф 3 от Директивата. Посочената възможност предполага държавите членки да могат да предоставят на радио- и телевизионните организации изключително право да разрешават или да забраняват актове на публично разгласяване на излъчванията им, извършени при условия, различни от тези по член 8, параграф 3, и по-специално на излъчванията, до които всеки да има достъп от място, избрано от него, като се има предвид, че както предвижда член 12 от Директива 2006/115, такова право не трябва по никакъв начин да засяга закрилата на авторското право.
- 36 Следователно член 3, параграф 2 от Директива 2001/29 трябва да се тълкува в смисъл, че не накърнява възможността на държавите членки, призната в член 8, параграф 3 от Директива 2006/115, във връзка със съображение 16 от последната, да предоставят на радио- и телевизионните организации изключително право да разрешават или да забраняват актове на публично разгласяване на излъчванията им, при условие че с посочената закрила не се засяга закрилата на авторското право.
- 37 С оглед на всички изложени съображения на поставения въпрос следва да се отговори, че член 3, параграф 2 от Директива 2001/29 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба, която разширява изключителното право на радио- и телевизионните организации по член 3, параграф 2, буква г) по отношение на актове на публично разгласяване, които биха

могли да представляват пряко предаване на спортни срещи по интернет като разглежданите в главното производство, при условие че посоченото разширяване не засяга закрилата на авторското право.

По съдебните разноси

- 38 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (девети състав) реши:

Член 3, параграф 2 от Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба, която разширява изключителното право на радио- и телевизионните организации по член 3, параграф 2, буква г) по отношение на актове на публично разгласяване, които биха могли да представляват пряко предаване на спортни срещи по интернет като разглежданите в главното производство, при условие че посоченото разширяване не засяга закрилата на авторското право.

Подписи